

	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МЕТОДИКА НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»
	Рівень вищої освіти: <u>перший (бакалаврський)</u> Спеціальність: <u>204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва</u> Рік навчання: <u>1-й, семестр 1-й</u> Кількість кредитів ECTS: <u>3 кредити</u> Назва кафедри: <u>Технології виробництва та переробки продукції тваринництва</u> Мова викладання: <u>українська</u>
Лектор курсу	PhD, ст. викладач Ткаченко Тетяна Юріївна
Контактна інформація лектора (e-mail)	tkacenkotetana 80@gmail.com

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Методика наукових досліджень» є обов'язковою компонентою ОПП.

Загальний обсяг дисципліни 90 год.: лекції – 16 год.; практичні заняття – 14 год., самостійна робота – 60 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль – екзамен.

При вивченні даної дисципліни можуть використовуватись знання, отримані з таких дисциплін: «Охорона праці та безпека життєдіяльності», «Вища математика», «Інформаційні технології».

Основні положення навчальної дисципліни можуть застосовуватися при вивченні таких дисциплін: «Неорганічна та аналітична хімія», «Генетика з біометрією», «Розведення тварин», «Годівля сільськогосподарських тварин», «Технологія виробництва продукції птахівництва», «Технологія виробництва продукції вівчарства й козівництва», «Технологія виробництва продукції свинарства», «Технологія виробництва продукції бджільництва», «Конярство», «Технологія виробництва молока і яловичини».

Призначення навчальної дисципліни

Освітня компонента «Методика наукових досліджень» спрямована на оволодіння здобувачами спеціальними знаннями та методичними навичками самостійної, творчої роботи з організації і проведення науково-дослідницької роботи та написання кваліфікаційної наукової праці.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Методика наукових досліджень» є формування у здобувачів знань з методів наукових досліджень, а також набуття практичних навичок із проведення наукових досліджень у сфері тваринництва, формування системи знань із основ та принципів відбору тварин для досліджень.

Завдання вивчення дисципліни

Основними завданнями вивчення дисципліни «Методика наукових досліджень» є засвоєння теоретичних основ методики проведення наукових досліджень; освоєння знань про методи та основні етапи проведення наукового дослідження; оволодіння методикою виконання та оформлення науково-дослідної роботи, а також основам авторського права у сферах наукових досліджень.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКИХ НАБУВАЄ ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен сформувати такі програмні компетентності:

інтегральну компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми з технології виробництва і переробки продукції тваринництва або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів зооінженерії і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 6. Здатність працювати в команді та мати навички між особистісної взаємодії.

ЗК 9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК 1. Здатність використовувати професійні знання в галузі виробництва і переробки продукції тваринництва для ефективного ведення бізнесу.

СК 2. Здатність використовувати сучасні знання про способи відтворення, закономірності індивідуального розвитку та розведення тварин для ефективної професійної діяльності у галузі тваринництва.

СК 5. Здатність застосовувати доцільні системи та способи утримання сільськогосподарських тварин і контролювати та оптимізувати мікроклімат технологічних приміщень.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

ПРН1. Забезпечувати дотримання параметрів та контролювати технологічні процеси з виробництва і переробки продукції тваринництва.

ПРН7. Здійснювати пошук, оброблення та узагальнення інформації з застосуванням сучасних інформаційних технологій.

ПРН10. Здійснювати нормовану годівлю тварин.

ПНР21. Знати основні історичні етапи розвитку предметної області.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (soft skills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, робота з інформаційними джерелами), робота в команді (реалізується через: метод проєктів), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проєктів).

ПЛАН ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Історія дослідної справи. Планування зоотехнічного дослідження.	2	2	8
2	Дослід з годівлі тварин як різновид біологічного експерименту	2	2	8
3	Методи постановки зоотехнічного дослідження	2	2	8
4	Сучасні вимоги до постановки дослідів на тваринах	2	2	8
5	Критерії постановки дослідів на великій рогатій худобі та свинях	2	2	6
6	Критерії проведення дослідів на інших видах тварин	2	2	8
7	Поняття про інтелектуальний капітал. Класифікація видів інтелектуального капіталу.	2	-	6
8	Міжнародне патентне право та співробітництво у сфері ІВ.	2	2	8
Разом		16	14	60

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота здобувача організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання та виконання індивідуального творчого завдання (презентації).

Самостійна робота здобувача є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою

його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця. Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочою програмою навчальної дисципліни для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, виноситься на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять.

Самостійна робота здобувачів передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

Види самостійної роботи

№	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Підготовка до лекційних та практичних занять	10	щотижнево	Усне та письмове опитування
2	Підготовка самостійних питань з тематики дисципліни	10	щотижнево	Усне та письмове опитування
3	Індивідуальні творчі завдання (виконання гугл-презентації, презентації за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти)	20	1 раз на семестр	Спостереження за виконанням, обговорення, виступ з презентацією, усний захист
4	Підготовка до контрольних робіт та тестування	20	2 рази на семестр	Тестування
Разом		60		

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Бородай І. До історії становлення дослідної справи у галузях тваринництва. Історія української науки на межі тисячоліть. Дніпропетр. нац. ун-т. Держ. наук. с.-г. бібл. Укр. акад. аграрн. наук. Вип. 42. К., 2009. С. 49–57.
2. Мікульонок І. О. Інтелектуальна власність [Електронний ресурс] : навч. посіб. К. : НУТУ «КПІ», 2012. 238 с.
3. Броварський В.Д., Бріндза Я., Отченашко В.В., Повозніков М.Г., Адамчук Л.О. Методика дослідної справи у бджільництві: Навчальний посібник. К.: Видавничий дім «Вініченко», 2017. 166 с.
4. Патров В.С., Недвига М.М., Павлів Б.А. Основи варіаційної

статистики. Біометрія. Посібник з генетики сільськогосподарських тварин. Дніпропетровськ.: Січ. 2000. 193 с.

5. Яремчук О.С., Лютка Г. І., Поліщук Т.В. Методологія та організація наукових досліджень у ветеринарній гігієні, санітарії та експертизі: навчальний посібник. Вінниця: ВЦ ВНАУ, 2019. 300 с.

Додаткова література

1. Адаменко М.І. Основи наукових досліджень. Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2014. 188 с.

2. Гуменюк І. Л. Алгоритм наукового дослідження. Суми: СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2008. 46 с.

3. Дидикина А. І., Прудніков В. Г., Колісник О. І. Корекційні секції як елемент підвищення ефективності м'ясного скотарства за цілорічно вигульного утримання тварин. *Theoretical and applied veterinary medicine*. 2020. № 1. (8) С. 20-25.

4. Касьяненко О.І., Фотіна Т.І. Ефективність застосування екологічних заходів при виробництві продукції птахівництва. Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини. 2014. № 28 (2). С. 163–168.

5. Поліщук Т.В., Лютка Г.І., Ушаков В.М. Технологія підготовки корів до літнього утримання: Монографія. ТОВ «Друк», 2021. 236 с.

6. Остапченко Л.І. Біохімія : підр. / Київ. Нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ: Алерта, 2016. 798 с.

7. Ткаченко Т. Ю. Методика наукових досліджень. Методичні вказівки з виконання практичних робіт студентами денної форми навчання освітнього ступеня бакалавр зі спеціальності 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» ОПП «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва». Вінниця, 2024. 82 с.

8. Якубчак О.М., Хоменко В.І., Мельничук С.Д. Ветеринарно-санітарна експертиза з основами технології і стандартизації продуктів тваринництва : підручник. Київ: Біопром, 2005. 800 с.

9. Яремчук О.С., Польовий Л.В., Варпиховський Р.Л. Інноваційні підходи до використання промислового схрещування, умов утримання та одержання додаткових енергоносіїв від чистопорідних і помісних бичків. *Аграрна наука та харчові технології*. Вінниця. Вип. 5(99). Т. 2. 2017. С. 117-125.

10. Skoromna O. I., Razanova O. P., Tkachenko T. Y. Effect of feeding allowance on growth performance and caecass characteristics of growing pigs. *Ukrainian journal of ecology*. 2019. Vol. 9(4). P. 646–650.

11. Zhou H., et. al. Effect dietary lysine levels on the expression of amino acid transporters in the small intestine and hindgut microflora in weaning pigs. *Journal of animal and feed sciences*. 2018. №27. P. 240–247.

Інформаційні ресурси

1.Офіційний сайт Верховної Ради України.<https://zakon.rada.gov.ua/laws/>

[show/848-19#Text](#)

2. Директива ЄС про використання тварин для наукових цілей
<https://compass27.info/dyrektyva-2010-63-yes-pro-zahyst-tvaryn-shho-vykorystovuyutsya-dlya-naukovyh-czilej/>

3. Науковий журнал «Біологія тварин»
<https://aminbiol.com.ua/index.php/ua/zhurnal-biologiia-tvaryn>

4. Журнал «Тваринництво сьогодні»
<https://www.scivp.lviv.ua/zhurnal-tvarynnytstvo-sohodni/>

5. Офіційний сайт науково-практичного журналу «Intermedical Journal»
<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/naukovo-praktichnij-zhurnal-Intermedical-Journal.htm>

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ ДО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

№ з/п	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	5
2	Участь у роботі на практичних заняттях	10
3	Індивідуальне вивчення питань для самостійного опрацювання	10
4	Виконання тестування	5
Всього за атестацію 1		30
Атестація 2		
1	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	5
2	Участь у роботі на практичних заняттях	10
3	Індивідуальне вивчення питань для самостійного опрацювання	10
4	Виконання тестування	5
Всього за атестацію 2		30
Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності		10
Підсумкове тестування		30
Разом		100

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів набрав менше 35 балів, то він не допускається до екзамену. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації).

Під час виконання навчальних завдань, завдань контрольних заходів недопустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними, інформація про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності – достовірною; у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей мають бути посилання на джерела інформації з дотриманням норм законодавства про авторське право і суміжні права.

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для екзамену
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
66-74	D	задовільно
60-65	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
01-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни